

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Факультет педагогіки та психології

Кафедра психології та соціальних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОДІАГНОСТИКА ТА ВІЗУАЛЬНА ДІАГНОСТИКА**

Ступінь бакалавра

Галузь знань 05 Соціально-поведінкові науки

Спеціальність 053 «Психологія»

Освітньо-професійна програма Психологія

2020 – 2021 навчальний рік

Розробник: Чугуєва Інна Євгенівна, доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук (Чугуєва І.Є.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від «26» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри (Савенкова І.І.)

«26» серпня 2020 р.

Програму погоджено з гарантом ОП (Психологія) _____ (за потреби)

Анотація

Психодіагностика – галузь психології, яка розробляє теорію, принципи, засоби оцінки та вимірювання індивідуально-психологічних особливостей особистості.

Психодіагностика допомагає людині зорієнтуватися у власних психологічних властивостях, здібностях, обмеженнях, виявити прояви темпераменту, риси характеру, особливості мотивації, розпізнавати провідні і приховані якості особистості.

Курс навчальної дисципліни спрямований на формування і розвиток професійних компетенцій майбутніх психологів, які пов'язані з здатністю проводити вимірювання, дослідження індивідуальні властивості, якості, особливості особистості.

Ключові слова: вимірювання, індивідуальні властивості, особливості особистості, психологічне дослідження, психодіагностика, тести.

Abstract

Psychology diagnostics - a branch of psychology that develops the theory, principles, tools for assessing and measuring individual psychological characteristics of the individual.

Psychology diagnostics helps a person to orientate in their own psychological properties, abilities, limitations, to identify manifestations of temperament, character traits, features of motivation, to recognize the leading and hidden qualities of personality.

The course is aimed at the formation and development of professional competencies of future psychologists, which are related to the ability to measure, study individual properties, qualities, personality traits.

Key words: measurements, individual properties, personality features, psychological research, psychology diagnostics, tests.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>Денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Вибіркова
	Спеціальність 053 Психологія.	<i>Семестр</i>
Загальна кількість годин - 150		3-й
	Ступінь: бакалавра	<i>Лекції</i>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4		20
самостійної роботи студента -6		<i>Практичні, семінарські</i>
		30
		<i>Лабораторні</i>
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		<i>Самостійна робота</i>
		100
		<i>Вид контролю:</i> екзамен

Мова викладання - українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 150 год.: 50 год. – аудиторні заняття, 100 год. – самостійна робота. (33%; 67%)

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>Заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Вибіркова
	Спеціальність 053 Психологія.	<i>Семестр</i>
Загальна кількість годин - 150		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Ступінь: бакалавра	<i>Лекції</i>
		6
<i>Практичні, семінарські</i>		
8		
<i>Лабораторні</i>		
<i>Самостійна робота</i>		
136		
<i>Вид контролю:</i> екзамен		
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		

Мова викладання - українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 150 год.: 50 год. – аудиторні заняття, 100 год. – самостійна робота. (9%; 91%)

2. Мета, завдання та очікувані результати вивчення навчальної дисципліни

Мета курсу: забезпечення студентів теоретичними знаннями та практичними вміннями з основ психодіагностики та розвиток здатності застосовувати на практиці психодіагностичний інструментарій. Формування професійної компетентності в галузі теоретичної та практичної психодіагностики.

Завдання курсу:

- Засвоєння знань щодо інтелекту, як інтегральної властивості людини, прояву пізнавальних психічних процесів.
- Вивчення інтелектуальних можливостей засобами психодіагностики.
- Набуття вмінь та навичок використання діагностичного інструментарію: тестів, методик, вправ у практиці роботи психолога.
Ознайомлення з класифікацією методів та психометричними основами психодіагностики;
- Аналіз специфіки використання тестів, стандартизованих самозвітів та проєктивних методик;
- Розкрити особливості організації та проведення психодіагностичного обстеження, а також наукового експериментального психологічного дослідження;
- Виробити у студентів ряд практичних умінь та навичок; сприяти становленню професійного мислення психолога; активізувати особистісний та творчий потенціал майбутнього фахівця.

Передумови для вивчення дисципліни: знання провідних принципів, законів психології, психологічних явищ і процесів, теоретичних напрямів і практичного інструментарію сучасної психології.

Навчальна дисципліна складається з 7 кредитів. Згідно змогами ОПП студент оволодіває такими компетентностями:

Програмні результати навчання:

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР 8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.

ПР 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні.

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

II. Фахові.

ФК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

ФК 5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

ФК 6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

ФК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Вступ до психодіагностики. Основні поняття психодіагностики.

Психодіагностика як складова психологічних знань, практичних умінь, професійних навичок.

Тема 2 Методи психодіагностики.

Метод спостереження. Метод тестування. Метод опитування, бесіди. експериментальний метод.

Тема 3. Дослідження сприйняття, пам'яті, уваги.

Бланкові тести-завдання для вивчення пізнавальних процесів.

Тема 4. Дослідження мислення, інтелекту.

Тести інтелекту. Тест Равена «Прогресивні матриці», Тест Векслера, Тест Айзенка.

Тести-завдання для вивчення особливостей мислення.

Тема 5. Дослідження темпераменту.

Тести Айзенка, Русалова, Белова. Візуальні маркери темпераменту.

Тема 6. Дослідження емоційної сфери особистості.

Емоції як індикатор психологічних станів особистості. Вивчення психологічних станів.

Тема 7. Дослідження характеру особистості.

Психодіагностичні підходи до вивчення характеру.

Тема 8. Дослідження акцентуацій характеру.

Типологія акцентуацій характеру К. Леонгарда. Тест Леонгарда-Шмішека.

Тема 9. Дослідження мотивації особистості.

Методи вивчення мотиваційної сфери особистості. Ієрархія потреб А. Маслоу. Тест самоактуалізації особистості А. Маслоу.

Тема 10. Дослідження вольових якостей особистості.

Методи дослідження вольової сфери. Тести-завдання з прихованим чинником дослідження.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Психодіагностика як галузь психологічних знань

Тема 1. Вступ до психодіагностики. Основні поняття психодіагностики.

Психодіагностика як складова психологічних знань, практичних умінь, професійних навичок.

Тема 2 Методи психодіагностики.

Метод спостереження. Метод тестування. Метод опитування, бесіди. експериментальний метод.

Кредит 2. Дослідження пізнавальної сфери особистості.

Тема 3. Дослідження сприйняття, пам'яті, уваги.

Бланкові тести-завдання для вивчення пізнавальних процесів.

Тема 4. Дослідження мислення, інтелекту.

Тести інтелекту. Тест Равена «Прогресивні матриці», Тест Векслера, Тест Айзенка.

Тести-завдання для вивчення особливостей мислення.

Кредит 3. Дослідження темпераменту та емоційної сфери особистості

Тема 5. Дослідження темпераменту.

Тести Айзенка, Русалова, Белова. Візуальні маркери темпераменту.

Тема 6. Дослідження емоційної сфери особистості.

Емоції як індикатор психологічних станів особистості. Вивчення психологічних станів.

Кредит 4. Дослідження характеру особистості

Тема 7. Дослідження характеру особистості.

Психодіагностичні підходи до вивчення характеру.

Тема 8. Дослідження акцентуацій характеру.

Типологія акцентуацій характеру К.Леонгарда. Тест Леонгарда-Шмішека.

Кредит 5. Дослідження мотиваційної і вольової сфери особистості

Тема 9. Дослідження мотивації особистості.

Методи вивчення мотиваційної сфери особистості. Ієрархія потреб А. Маслоу. Тест самоактуалізації особистості А. Маслоу.

Тема 10. Дослідження вольових якостей особистості.

Методи дослідження вольової сфери. Тести-завдання з прихованим чинником дослідження.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
Кредит 1. Психодіагностика як галузь психологічних знань						
Тема 1. Вступ до психодіагностики. Основні поняття психодіагностики	15	2	2			11
Тема 2. Методи психодіагностики	15	2	4			9
Усього	30	4	6			20
Кредит 2. Дослідження пізнавальної сфери особистості						
Тема 3. Дослідження сприйняття, пам'яті, уваги.	15	2	2			11
Тема 4. Дослідження мислення, інтелекту	15	2	4			9
Усього	30	4	6			20
Кредит 3. Дослідження темпераменту та емоційної сфери особистості						
Тема 5. Дослідження темпераменту.	15	2	2			11
Тема 6. Дослідження емоційної сфери особистості	15	2	4			9
Усього	30	4	6			20
Кредит 4. Дослідження характеру особистості						
Тема 7. Дослідження характеру особистості	15	2	2			11
Тема 8. Дослідження акцентуацій характеру	15	2	4			9
Усього	30	4	6			20
Кредит 5. Дослідження мотиваційної і вольової сфери особистості						
Тема 9. Дослідження мотивації особистості	15	2	2			11
Тема 10. Дослідження вольових якостей особистості	15	2	4			9
Усього	30	4	6			20
Усього	150	20	30			100

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
Кредит 1. Психодіагностика як галузь психологічних знань						
Тема 1. Вступ до психодіагностики. Основні поняття психодіагностики	15	2				13
Тема 2. Методи психодіагностики	15		2			13
Усього	30	2	2			26
Кредит 2. Дослідження пізнавальної сфери особистості						
Тема 3. Дослідження сприйняття, пам'яті, уваги.	15		2			13
Тема 4. Дослідження мислення, інтелекту	15		2			13
Усього	30		4			26
Кредит 3. Дослідження темпераменту та емоційної сфери особистості						
Тема 5. Дослідження темпераменту.	15	2				13
Тема 6. Дослідження емоційної сфери особистості	15					15
Усього	30	2				28
Кредит 4. Дослідження характеру особистості						
Тема 7. Дослідження характеру особистості	15	2	2			11
Тема 8. Дослідження акцентуацій характеру	15					15
Усього	30	2	2			26
Кредит 5. Дослідження мотиваційної і вольової сфери особистості						
Тема 9. Дослідження мотивації особистості	15					15
Тема 10. Дослідження вольових якостей особистості	15					15
Усього	30					30
Усього	150	6	8			136

4.Теми лекцій
Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Психодіагностика як галузь психологічних знань		
1	Тема 1. Вступ до психодіагностики. Основні поняття психодіагностики	2
2	Тема 2 Методи психодіагностики	2
Кредит 2. Дослідження пізнавальної сфери особистості		
3	Тема 3. Дослідження сприйняття, пам'яті, уваги.	2
4	Тема 4. Дослідження мислення, інтелекту	2
Кредит 3. Дослідження темпераменту та емоційної сфери особистості		
5	Тема 5. Дослідження темпераменту.	2
6	Тема 6. Дослідження емоційної сфери особистості	2
Кредит 4. Дослідження характеру особистості		
7	Тема 7. Дослідження характеру особистості	2
8	Тема 8. Дослідження акцентуацій характеру.	2
Кредит 5. Дослідження мотиваційної і вольової сфери особистості		
9	Тема 9. Дослідження мотивації особистості	2
10	Тема 10. Дослідження вольових якостей особистості	2
	Всього	20

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Психодіагностика як галузь психологічних знань		
1	Тема 1. Вступ до психодіагностики. Основні поняття психодіагностики	2
Кредит 3. Дослідження темпераменту та емоційної сфери особистості		
2	Тема 5. Дослідження темпераменту.	2
Кредит 4. Дослідження характеру особистості		
3	Тема 7. Дослідження характеру особистості	2
	Всього	6

5.Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Психодіагностика як галузь психологічних знань		
1	Тема 1. Вступ до психодіагностики. Основні поняття психодіагностики	2
2	Тема 2. Методи психодіагностики	4
Кредит 2. Дослідження пізнавальної сфери особистості		
3	Тема 3. Дослідження сприйняття, пам'яті, уваги	2
4	Тема 4. Дослідження мислення, інтелекту	4
Кредит 3. Дослідження темпераменту та емоційної сфери особистості		
5	Тема 5. Дослідження темпераменту.	2
6	Тема 6. Дослідження емоційної сфери особистості	4
Кредит 4. Дослідження характеру особистості		
7	Тема 7. Дослідження характеру особистості	2
8	Тема 8. Дослідження акцентуацій характеру.	4
Кредит 5. Дослідження мотиваційної і вольової сфери особистості		
9	Тема 9. Дослідження мотивації особистості.	2
10	Тема 10. Дослідження вольових якостей особистості.	4
Всього		30

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Психодіагностика як галузь психологічних знань		
1	Тема 2. Методи психодіагностики	2
Кредит 3. Дослідження темпераменту та емоційної сфери особистості		
2	Тема 3. Дослідження сприйняття, пам'яті, уваги	2
3	Тема 4. Дослідження мислення, інтелекту	2
Кредит 4. Дослідження характеру особистості		
4	Тема 7. Дослідження характеру особистості	2
Всього:		8

6. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Психодіагностика як галузь психологічних знань		
1	Тема 1. Вступ до психодіагностики. Основні поняття психодіагностики	11
2	Тема 2 Методи психодіагностики	9
Кредит 2. Дослідження пізнавальної сфери особистості		
3	Тема 3. Дослідження сприйняття, пам'яті, уваги	11
4	Тема 4. Дослідження мислення, інтелекту	9
Кредит 3. Дослідження темпераменту та емоційної сфери особистості		
5	Тема 5. Дослідження темпераменту.	11
6	Тема 6. Дослідження емоційної сфери особистості	9
Кредит 4. Дослідження характеру особистості		
7	Тема 7. Дослідження характеру особистості	11
8	Тема 8. Дослідження акцентуацій характеру.	9
Кредит 5. Дослідження мотиваційної і вольової сфери особистості		
9	Тема 9. Дослідження мотивації особистості.	11
10	Тема 10. Дослідження вольових якостей особистості.	9
	Всього:	100

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Психодіагностика як галузь психологічних знань		
1	Тема 1. Вступ до психодіагностики. Основні поняття психодіагностики	15
2	Тема 2 Методи психодіагностики	15
Кредит 2. Дослідження пізнавальної сфери особистості		
3	Тема 3. Дослідження сприйняття, пам'яті, уваги	13
4	Тема 4. Дослідження мислення, інтелекту	13
Кредит 3. Дослідження темпераменту та емоційної сфери особистості		
5	Тема 5. Дослідження темпераменту.	13
6	Тема 6. Дослідження емоційної сфери особистості	13
Кредит 4. Дослідження характеру особистості		
7	Тема 7. Дослідження характеру особистості	13
8	Тема 8. Дослідження акцентуацій характеру.	13
Кредит 5. Дослідження мотиваційної і вольової сфери особистості		
9	Тема 9. Дослідження мотивації особистості.	13
10	Тема 10. Дослідження вольових якостей особистості.	13
Всього:		136

7. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тести, інтерпретація результатів діагностики, здатності публічно чи письмово представляти результати психодіагностичних процедур.

Завданням підсумкового контролю (екзамен) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу курсу. Оцінюється максимально 40 балів.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно. Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки.

Студенту виставляється дуже добре. Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.

Студенту виставляється добре. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.

Студенту виставляється достатньо. Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.

Студенту виставляється задовільно. Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують студенти** за 5 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота										КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100	500/100
40	40	40	40	40	40	40	40	40	40		

***Примітка.** Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

8. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є:

- поточний контроль;
- підсумковий контроль;
- КР;
- екзамен.

10. Методи навчання

- лекції;
- практичні заняття;
- самостійна робота;
- інтерактивні методи навчання (психологічні задачі, дискусія).

11. Рекомендована література

Базова

1. Анастаси А. Психологическое тестирование / А. Анастаси, С. Урбина.- СПб.: Питер, 2001 – 688с.
2. Ануфриев А.Ф. Психологический диагноз / А.Ф. Ануфриев .- М.: «Ось - 89», 2006. - 192с.
3. Атемасова О.А. Практична психологія у початковій школі / Упоряд. О.А. Атемасова . – Х.: Вид-во «Ранок», 2010- 160с.
4. Бодалев А.А. Общая психодиагностика / А.А. Бодалев. - СПб.: Речь , 2002. - 440с.
5. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика : Учебник для вузов / Л.Ф. Бурлачук.- СПб.: Питер , 2005. - 351с.
6. Галян І.М. Психодіагностика. Навч. посібник / І.М. Галян. – К.: Академвидав, 2009. – 464с.
7. Гласс Дж. Статистические методы в педагогике и психологии / Дж. Гласс. – М.: Прогресс, 1976. - 495с .
8. Детская практическая психология: учебник / Под ред. Т.Д. Марцинковской. – М.: Гардарики, 2005. – 255с.
9. Детский практический психолог: Учеб. Пособие / Под.ред. О.А. Шаграевой. – М.: Академия, 2001. – 256с.
10. Моргун В.Ф. Основи психологічної діагностики. Навч. посібник / В.Ф. Моргун. - К.: Видавничий дім «Слово», 2009. - 464с.
11. Наследов А.Д. SPSS: Компьютерный анализ данных в психологии и социальных науках / А.Д. Наследов.- Спб.: Питер, 2007. – 416с.
12. Образцов П.И. Методы и методология психолого- педагогического исследования / П.И. Образцов. – СПб.: Питер, 2004. – 268с.
13. Романова Е.С. Психодиагностика: Учебное пособие / Е.С. Романова. - СПб.: Питер, 2006. - 400с.
14. Савельева Н. Настольная книга педагога-психолога детского образовательного учреждения / Н.Савельева. – Р.н/Д.: Фенікс, 2005. – 576с.
15. Семаго Н.Я. Теория и практика оценки психического развития ребенка / Н.Я. Семаго, М.М. Семаго. – СПб.: Речь, 2005. – 384с.
16. Скребец В.А. Психологическая психодиагностика: Учебное пособие / В.А. Скребец. – К.: МАУП, 1999. - 120с.
17. Тейлор К. Психологические тесты и упражнения для детей / Пер. С англ./ К. Тейлор. – СПб.: Речь, 2005. – 224с.
18. Терлецька Л.Г. Шкільна психодіагностика / Л.Г Терлецька. – К.: Редакції загально педагогічних газет, 2013. - 120с.
19. Шипицина Л.М. Комплексное сопровождение детей дошкольного возраста / Под. ред. Л.М. Шипициной. – СПб.: Речь, 2003. – 240с.

Допоміжна

1. Акимова М.К. Диагностика умственного развития детей / М.К. Акимова. - СПб.: Питер, 2006. – 240с.
2. Атемасова О.А. Агресивна дитина: Як їй допомогти? / Упоряд. О.А. Атемасова. - Х.: Ранок, 2010. - 176с.
3. Атемасова О.А. Проблеми розвитку та корекція емоційної сфери дітей дошкільного віку / Упоряд. О.А. Атемасова. - Х.: Ранок, 2010. - 176с.
4. Готовність дитини до навчання / Упоряд.: С.Максименко, К.Максименко, О.Главник. - К.: Мікрос – СВС, 2003. - 112с.
5. Зинкевич-Евстигнеева Т. Психодиагностика через рисунок в сказкотерапии. Серия: Практикум по психодиагностике / Т. Зинкевич-Евстигнеева. – СПб.: Речь, 2006. - 144с.

6. Емоційний розвиток дитини. / Упоряд. С.Максименко, К. Максименко, О. Главник — К.: Мікрос-СВС, 2003. – 112с.
7. Калягин В.А. Как организовать психологическое сопровождение в образовательных учреждениях / В.А. Калягин. – М.: Каро, 2005. – 240с.
8. Карпенко Н.В. Діагностика психічного розвитку дитини в роботі педагога (вчителя, вихователя): навч. посіб. / Н.В. Карпенко. – К.: Каравела, 2008.-192 с.
9. Практична психологія. Старший дошкільний вік / Упоряд. О.А. Атемасова. – Х.: Ранок, 2012. – 176с.
10. Терлецька Л.Г. Психологія дитинства: практикум. Навчальний посібник / Л.Г. Терлецька. - К.: Главник, 2006. - 144с.

12. Інформаційні ресурси

- Електронні книги з психології – <http://readbookz.com/>
- <https://psyttests.org/> каталог психодіагностичних методик та професійної літератури.
- Методика діагностики відхилень у розвитку молодших школярів – http://www.nachalka.com.ua/load/shkola/pedrada/metodika_diaqnostiki_vidyilenv/5-1-0-2496.
- Аналіз методів дослідження вікової психології - http://master-vpu25.ucoz.ua/news/analiz_metodiv_doslidzhennja_vikovoji_psihologiji/2013-03-24-266.
- <http://psydilab.univer.kharkov.ua/index.php/ru/diagnostika/katalog-metodik> - каталог психодіагностичних методик.